

Παρουσίαση κλινικού περιστατικού

Αλεξάνδρα Φιλιππούλου

Ειδικευόμενη ιατρός Ρευματολογίας

Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Πατρών

Απρίλιος 2009

Ρευματολογική εκτίμηση νοσηλευόμενου ασθενούς εις
ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ

- Φύλο: Άνδρας
- Ηλικία: 34 ετών
- Κάτοικος χωριού κεντρικής Αιτ/νίας
- Αιτία εισόδου: Αιφνίδια εγκατάσταση θάμβους οράσεως ΑΟ
με συνυπάρχουσα ερυθρότητα και άλγος
- Διάγνωση οφθαλμιάτρων: Πρόσθια ραγοειδίτιδα
- Θεραπεία: κορτικοστεροειδή

Από το ιστορικό

- Οσφυαλγία από ετών
- Πρωινή δυσκαμψία
- Αναφέρονται γαστρεντερικές διαταραχές (διάρροιες, άτυπα κοιλιακά άλγη)

Από την Φυσική Εξέταση

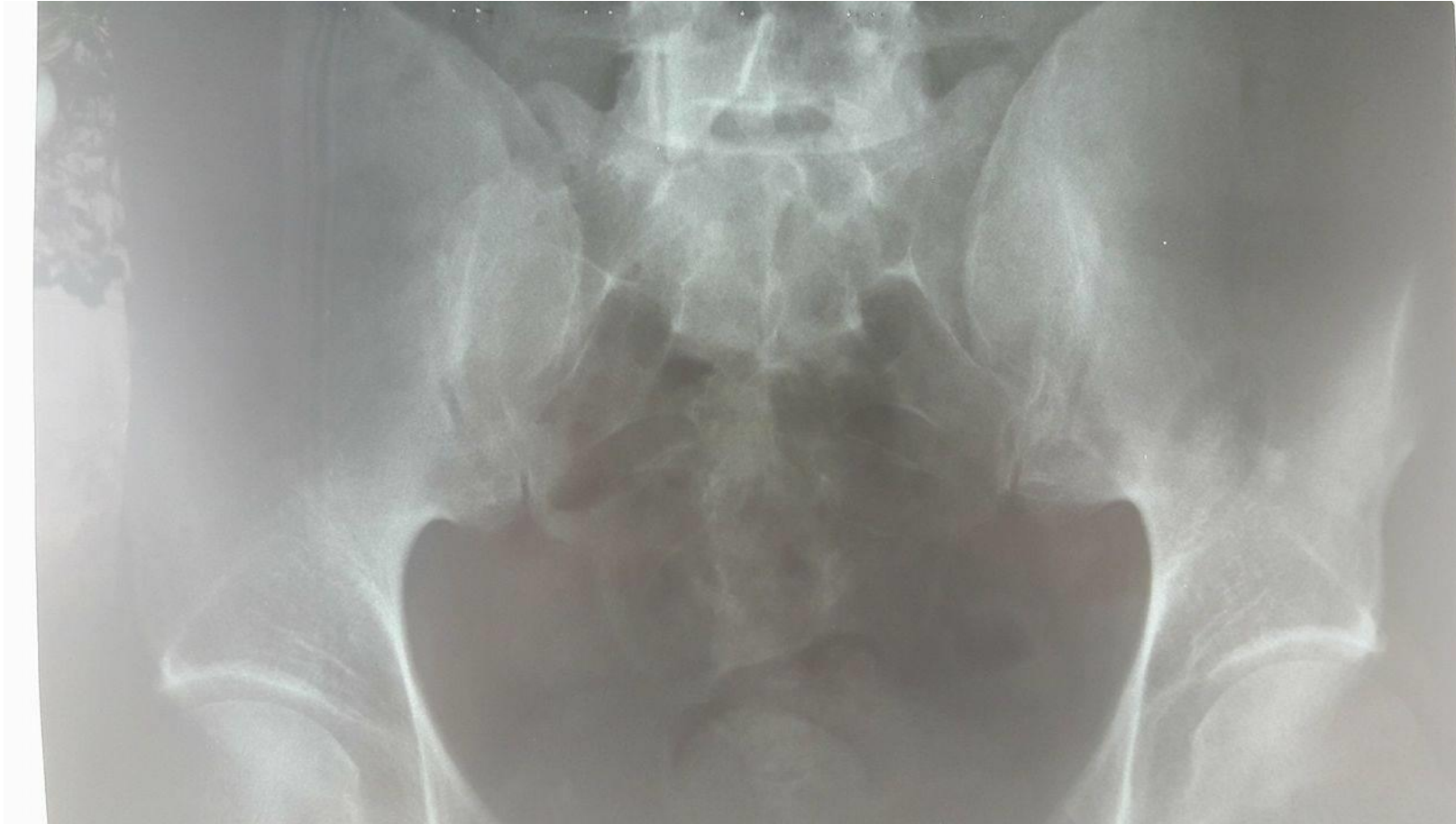
Έντονη ευαισθησία κατά την δοκιμασία stress ιερολαγονίων

Schober test: 10 → 14,5 cm

Απόσταση τράγου τοίχου: 13,5 cm

Χωρίς περιφερική αρθρίτιδα

Ζητήθηκε ακτινογραφία Λεκάνης - Ισχίων

Λαμβάνοντας υπόψιν

- Ανδρικό φύλο
- Φλεγμονώδης οσφυαλγία από νεαρή ηλικία
- Εικόνα ιερολαγονίτιδας(?) στην ακτινογραφία λεκάνης – ισχίων
- Πρόσθια ραγοειδίτιδα
- Αναφερόμενες διαταραχές από ΓΕΣ (κολονόσκοπηση και βιοψία: άτυπη κολίτιδα)

Σπονδυλοαρθροπάθεια

Λήψη θεραπευτικών αποφάσεων

- Αποφυγή ΜΣΑΦ (λόγω της υποκλινικής εντερικής φλεγμονής)
- Έναρξη anti TNFα θεραπείας μετά το screening

Συναποφασίζεται με ασθενή **Adalimumab**

Screening ασθενούς: Mantoux (+) 10 mm (BCG προ 15ετίας)

Έναρξη ισονιαζίδης (dianicotyl 100mg 3x1) με προοπτική 9μήνου

Και έναρξη Adalimumab 1 μήνα μετά την έναρξη dianicotyl

Επανεκτίμηση 2 μήνες μετά την έναρξη Adalimumab

- Άριστη κατάσταση ασθενούς
  - χωρίς άλγη
  - χωρίς υποτροπή οφθαλμικής προσβολής
- Πολύ ευχαριστημένος ο ασθενής ως προς την νέα του θεραπεία
- Σημειώνεται ήπια ουδετεροπενία από την γενική αίματος

Επανεκτίμηση 3 μήνες μετά

Υπό Adalimumab και dianicotyl

- Εμφάνιση ισχιαλγίας ΑΡΙΣΤΕΡΑ μετά από αναφερόμενη μηχανική καταπόνηση
- Laseque (+) Αριστερά
- ΣΣ χωρίς περιορισμό κινητικότητας
- Χωρίς πρωινή δυσκαμψία

Επανεκτίμηση μετά από 1 έτος

- Ο ασθενής έχει χάσει το τακτικό follow up στο τακτικό ρευματολογικό ιατρείο – δεν λαμβάνει θεραπεία το τελευταίο 3μηνο περίπου

Στο μεσοδιάστημα

- Εμφάνιση αδυναμίας στο AP κάτω άκρο
- Συνοδές αιμωδίες με διαλείποντα χαρακτήρα

Έναρξη πρεγκαμπαλινής λόγω νευροπαθητικού τύπου άλγος

Επανεκτίμηση ένα μήνα μετά

- Βελτίωση μερικώς μετά την από μηνός θεραπεία με πρεγκαμπαλίνη ως προς το άλγος
- Αδυναμία AP κάτω άκρου (διαλείποντας χαρακτήρας)

« Δεν μπορώ να ανέβω σκάλες »

- Από 4μήνου τουλάχιστον ΔΕΝ λαμβάνει anti- TNFα θεραπεία

Κ Α Ι

ΔΕΝ εμφανίστηκε συμπτωματολογία SpA

Από αντικειμενική εξέταση:

Χωρίς ενεργό αρθρίτιδα

Laseque(+) άμφω (κυρίως AP)

???? Σκέψεις για αναθεώρηση διάγνωσης SpA???

Ζητήθηκε διενέργεια εξέτασης για HLA B27 καθώς και Ηλεκτρομυογράφημα κ.άκρων
(Ευρήματα χρόνιας νευρογενούς βλάβης κατανομής O3O4 και πιθανότατα O5 ΙΔΙΩΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑ)

- Ο ασθενής συνεχίζει να έχει αδυναμία στο AP κάτω άκρο
  - με διαλείποντα χαρακτήρα
  - σταδιακά επιδεινούμενη πορεία

Συνιστάται νευρολογική εκτίμηση

Απευθύνεται εις Νευρολόγους

Πολλαπλές νοσηλείες

Τίθεται η διάγνωση

CIDP (Χρόνιας Φλεγμονώδους Απομυελινωτικής πολυνευροπάθειας)

CIDP (Chronic Inflammatory Demyelinating Polyneuropathy)

- Φλεγμονώδης διαταραχή του περιφερικού νευρικού συστήματος αυτοάνοσης αρχής – προσβολή μυελίνης
- Εμπλέκονται και οι νευρικές ρίζες
- Χρόνιο Guillain- Barre' σύνδρομο

Συμπτώματα

- Αιμωδίες - παραισθησίες
- Νευροπαθητικό άλγος
- Προοδευτική μυϊκή αδυναμία
- Απώλεια των εν τω βάθει τενόντιων αντανακλαστικών
- Αίσθημα κόπωσης

Η έγκαιρη διάγνωση (με υψηλό δείκτη υποψίας) σημαντική για πρόληψη μη αναστρέψιμης προσβολής των νευραξόνων

Ένταξη Θεραπείας από νευρολόγους

- Κορτικοστεροειδή
- IVIG

(5ημερα σχήματα 140 gr επί υποτροπών νόσου και εξάρσεων)

Μερική ανταπόκριση και βελτίωση της μυϊκής αδυναμίας AP κάτω άκρου

Από το 2013: συνεχείς υποτροπές, τουλάχιστον 1 έγχυση μηνιαίως

IVIG ανά μήνα 160gr!!!!

Απρίλιος 2017

- Νοσηλεία εις N/K κλινική ΠΓΝΠ στα πλαίσια υποτροπής της CIDP

Διπλωπία – πάρεση απαγωγού

Αδυναμία κάτω άκρων με αδυναμία βάδισης

Αιμωδίες/άλγη κάτω άκρων

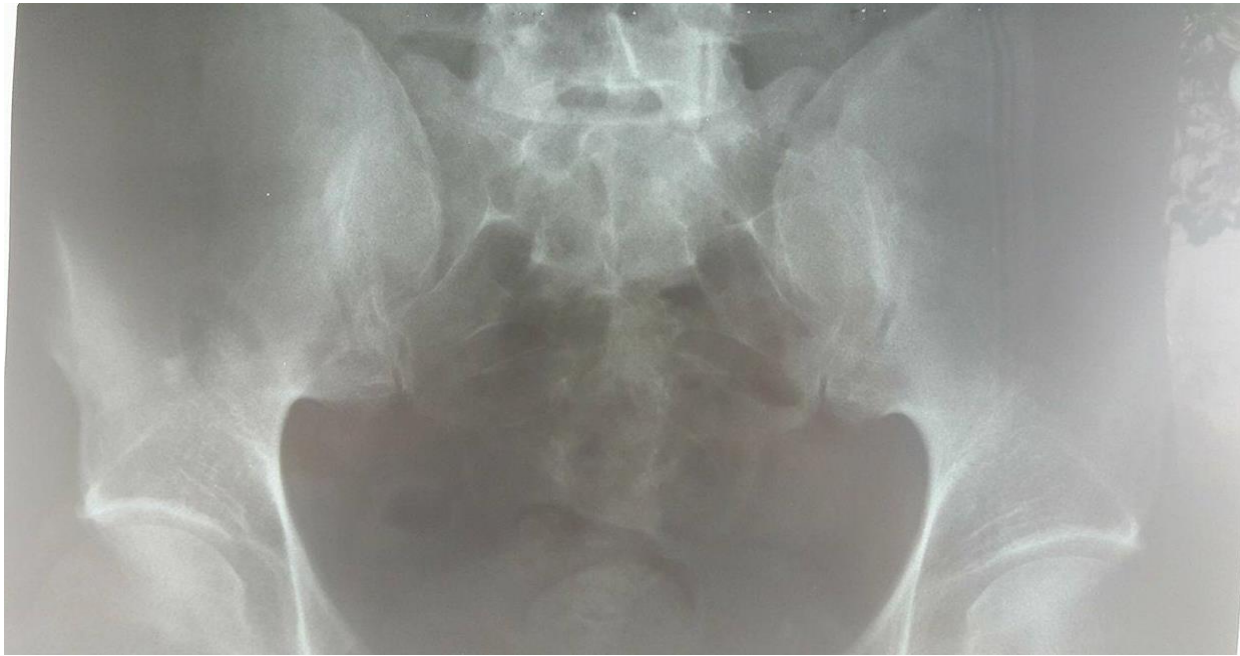
Οσφυαλγία

- Ζητήθηκε ρευματολογική εκτίμηση στα πλαίσια του παρελθόντος ιστορικού και εμμένουσας οσφυαλγίας

Σύσταση για

- εκ νέου ακτινογραφία λεκάνης ισχίων
- λήψη ΜΣΑΦ (σε συνδυασμό με γαστροπροστασία)

Ακτινογραφία λεκάνης -ισχίων

Απρίλιος 2009

Απρίλιος 2017

Αιτίες εμφάνισης CIDP

- Άγνωστο τι πυροδοτεί τους αυτοάνοσους μηχανισμούς έναντι μυελίνης
- Γενετικό υπόβαθρο;
- Περιβαλλοντικοί παράγοντες;
- Φύλο;
- Ηλικία;
- Anti- TNFα θεραπεία;;;

Anti- TNF α Θεραπεία και CIDP

Pattern of demyelination occurring during anti-TNF- α therapy: a French national survey

Raphaèle Seror^{1,*}, Christophe Richez^{2,*}, Christelle Sordet³, Stéphanie Rist⁴, Laure Gossec⁵, Guillaume Direz⁶, Eric Houvenagel⁷, Jean-Marie Berthelot⁸, Christian Pagnoux⁹, Emmanuelle Dernis¹⁰, Sylvie Melac-Ducamp¹¹, Beatrice Bouvard¹², Caroline Asquier¹³, Antoine Martin¹⁴, Xavier Puechal¹⁰ and Xavier Mariette¹ for the Club Rhumatismes et Inflammation Section of the SFR

Neuropathy resembling CIDP in patients receiving tumor necrosis factor- α blockers

C. Richez, MD, P. Blanco, MD, A. Lagueny, MD, T. Schaeverbeke, MD, PhD and J. Dehais, MD

Guillain-Barré and Miller Fisher Syndromes Occurring With Tumor Necrosis Factor α Antagonist Therapy

In-Sook J. Shin,¹ Alan N. Baer,¹ Hyon J. Kwon,² Elektra J. Papadopoulos,² and Jeffrey N. Siegel²

Στον συγκεκριμένο ασθενή

- Για την εκδήλωση συμπτωματολογίας CIDP

Ευθύνεται η anti- TNFα θεραπεία;;;;; (για ένα έτος την έλαβε με καλή ανταπόκριση)

Προϋπήρχε το γενετικό υπόβαθρο και **πυροδοτήθηκε από τον anti- TNFα παράγοντα;;;;;**

Συνέπεσαν και άλλοι περιβαλλοντικοί παράγοντες με την **χορήγηση anti- TNFα;;;;;**

Τυχαίο γεγονός;;;;;

Τι θεραπεία χρειάζεται ο ασθενής;

Αποφυγή anti-TNFα θεραπείας

Πρόταση νευρολόγων:

Χορήγηση Rituximab για έλεγχο της συμπτωματολογίας CIDP

Άποψη ρευματολόγων:

Δεν υπάρχει αντίρρηση

Rituximab και Αγκυλοποιητική Σπονδυλίτιδα

Different Response to Rituximab in Tumor Necrosis Factor
Blocker–Naive Patients With
Active Ankylosing Spondylitis and in Patients in Whom
Tumor Necrosis Factor Blockers Have Failed

A Twenty-Four–Week Clinical Trial

I.-H. Song,¹ F. Heldmann,² M. Rudwaleit,¹ J. Listing,³ H. Appel,¹ J. Braun,² and J. Sieper¹

ARTHRITIS & RHEUMATISM

Vol. 62, No. 5, May 2010, pp 1290–1297

DOI 10.1002/art.27383

© 2010, American College of Rheumatology

Συμπεράσματα

- Η anti- TNFα θεραπεία είναι θεραπεία για ασθενείς με SpA, συχνά χρησιμοποιούμενη
- Η CIDP είναι μια σπάνια απομυελινωτική νόσος που επηρεάζει πολύ αρνητικά την ζωή του πάσχοντα
- Υπάρχουν βιβλιογραφικά δεδομένα που ενοχοποιούν την anti- TNFα για εμφάνιση CIDP ή παρεμφερών νευρολογικών παθήσεων
- Οι νευρολογικές εκδηλώσεις ασθενών υπο anti- TNFα θεραπεία πρέπει να μας προβληματίζουν
- Η έγκαιρη παραπομπή σε νευρολόγο είναι βασική για την έκβαση πορείας νόσου του ασθενή